

Circa 15 mii de persoane au vizitat vagoanele prezentate la expoziția „Teroarea de stat în Moldova sovietică. Amploare, victime și făptași”, aflată la a treia ediție în Piața Marii Adunări Naționale

28 iulie 2025, Chișinău – În acest an, expoziția „Teroarea de stat în Moldova sovietică. Amploare, victime și făptași”, care prezintă vagoane asemănătoare celor folosite pentru deportări, a fost vizitată de circa 15 mii de persoane.

Expoziția a fost deschisă în perioada 5 - 27 iulie, în Piața Marii Adunări Naționale, fiind expuse două vagoane și materiale din arhivă - fotografii, documente, cărți și diverse obiecte ce ilustrează experiența oamenilor deportați. De asemenea, vizitatorii au putut urmări conținut multimedia, iar pentru o înțelegere mai profundă a trecutului – au fost însoțiți de ghizi.

Ediția din acest an a expoziției a fost marcată de mai multe evenimente mari. La 13 iulie, în scuarul din preajma celor două vagoane au fost proiectate 3 filme documentare despre subiectul deportărilor, realizate la sfârșitul anilor 80 de către studioul Telefilm Moldova. O săptămână mai târziu, la 20 iulie, în scuarul Parlamentului, a fost proiectat filmul „Siberia din oase”, în regia Leontinei Vatamanu. Evenimentul a adunat un public numeros, care a venit să onoreze memoria victimelor deportărilor staliniste.

Pe data de 25 iulie, Teatrul „Vasile Alecsandri” din Bălți a prezentat, în preajma expoziției de vagoane, spectacolul „Tema pentru acasă”. Inspirat din drama deportărilor staliniste și montat în baza romanului omonim de Nicolae Dabija, spectacolul a fost urmărit de peste 600 de persoane.

Expoziția de vagoane se desfășoară al treilea an consecutiv și a fost organizată de Guvernul Republicii Moldova - Cancelaria de Stat, Agenția Națională a Arhivelor și Ministerul Culturii, cu sprijinul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne: Inspectoratul General de Carabinieri, Inspectoratul General al Poliției, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Căii Ferate din Moldova și Direcției generale pentru

administrarea clădirilor Guvernului.

Pentru a onora memoria conaționalilor deportați de regimul sovietic, Ministerul Culturii a amenajat și o [expoziție permanentă în satul Mereni](#), raionul Anenii Noi. Monumentul intitulat „Trenurile Marii Dureri” și instalația „Coridorul Morții” au fost amplasate în cadrul Complexului muzeal în aer liber din localitate și urmăresc să păstreze vie memoria victimelor represiunilor politice din perioada sovietică.

Deportarea în masă din 6 - 9 iulie 1949 a fost cea mai amplă de pe actualul teritoriu al Republicii Moldova. Operațiunea a cuprins 11.281 de familii, contingentul strămutaților forțat în vagoane de vite alcătuind 35.796 de persoane, dintre care 11.889 de copii, 14.033 de femei și 9.864 de bărbați. Informațiile despre operațiunile de deportare pot fi descărcate [aici](#).

